

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston selonteko teollisuuspolitiikasta

Talousvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selonteko teollisuuspolitiikasta (VNS 1/2025 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava talousvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- teollisuusneuvos Jyrki Alkio, työ- ja elinkeinoministeriö
- teollisuusneuvos Antti Valle, työ- ja elinkeinoministeriö
- ympäristöneuvos Outi Honkatukia, ympäristöministeriö
- SPIRIT-ohjelman päällikkö Jaakko Tuomainen, Borealis Polymers Oy
- toimitusjohtaja Tuuli Kaskinen, Climate Leadership Coalition ry
- johtava asiantuntija Paavali Kukkonen, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- johtaja, kestävä kasvu Joonas Turtiainen, Energiateollisuus ry
- johtaja, energia ja ilmasto Annukka Saari, Teknologiateollisuus ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Kuusakoski Oy
- BIOS-tutkimusyksikkö
- Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
- Kaivosteollisuus ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Suomen vetyklusteri

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta pitää hyvänä, että hallitus on antanut teollisuuspoliittisen selonteon tilanteessa, jossa talouden globaali toimintaympäristö on nopeassa muutoksessa. Ilmastonmuutos, geopoliittisten jännitteiden kasvu, monenkeskisen sääntöjärjestelmän haasteet, protektionismin lisääntyminen, arvoketjujen häiriöt ja tuontiriippuvuuksien uudenlainen arviointi ovat esimerkkejä uusista haas-

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2025 vp

teista. Valiokunta pitää selontekoa ajankohtaisena ja tärkeänä ja kiinnittää oman toimialansa näkökulmasta talousvaliokunnan huomiota erityisesti seuraaviin näkökohtiin.

Puhtaan siirtymän investoinnit ja ilmastotavoitteet

Selonteon pohjana on osaltaan Suomen kannalta keskeisimpien EU:n teollisuuspolitiikan kysymysten tarkastelu ja niiden kytkeminen kansallisen teollisuuspolitiikan kontekstiin. Ursula von der Leyenin toisen komission agendaa on suunnannut erityisesti Mario Draghin EU:n kilpailukykyä käsittelevä raportti, joka korostaa paremmin koordinoitua EU-tason ja jäsenvaltioiden teollisuuspolitiikkaa. Olennaista on ilmastotavoitteiden ja kilpailukyvyyn yhteenkytkentä ja puhtaan teollisuuden ohjelma, joka pyrkii sääntelyn yksinkertaistamiseen ympäristötavoitteista tinkimättä. Komission helmikuussa 2025 julkaiseman puhtaan teollisuuden ohjelman tavoitteena on luoda perusta EU:n kilpailukyvyille ja vähähiilistymiselle sekä ratkaista kootusti ilmastokriisiin, kilpailukykyyn ja taloudelliseen resilienssiin liittyviä haasteita. Ohjelma on laaja-alainen, mutta sen keskiössä ovat erityisesti energiantensiivisen teollisuuden sektorit, cleantech ja kiertotalous.

Valiokunta korostaa, että kunnianhimoinen, johdonmukainen ja pitkäjänteinen EU:n ilmastopolitiikka luo pohjan myös kansallisesti puhtaan siirtymän toteuttamiselle tasaten kilpailuolosuhteita Suomen EU:ta kireämpien tavoitteiden kanssa. Selonteossa todetaan hyvin, että puhdas siirtymä edellyttää järjestelmätason muutosta koko yhteiskunnassa. Kansainvälisten arvioiden mukaan jo tehtyjen ilmastositoumusten toteuttamiseksi vähähiiliratkaisujen globaali kysyntä voi nousta vähintään 20 prosenttia nykyiseen verrattuna, mikä tarkoittaisi Suomen vuotuiselle investointitarvaiden viennille yli kolmen miljardin euron kasvumahdollisuutta. Elinkeinoelämän keskusliiton ylläpitämän dataikkunan (<https://ek.fi/tutkittua-tietoa/vihreat-investoinnit/>) mukaan viireillä on yli 270 miljardin euron edestä vihreän siirtymän investointihankkeita. Vaikka näistä vain osa toteutuisi, merkitsisi se merkittävää työllisyyden ja verotulojen kasvua.

Valiokunta korostaa, että onnistuneella teollisuuspolitiikalla ratkaistaan samanaikaisesti taloudelliseen resilienssiin ja ilmastomuutoksen liittyviä haasteita. Teollisuuspolitiikan tulee luoda linjaukset ja kannusteet strategisille investoinneille, joilla toteutetaan ilmastomuutoksen edellyttämä teollisuuden muuntaminen vähähiiliseksi. Investoimalla puhtaisiin energiaratkaisuihin ja vähähiilisiin teknologioihin vahvistetaan kilpailukykyä. Yritysten pohtiessa investointien sijoitumista eri jäsenmaiden välillä herättää kunnianhimoinen, pitkäjänteinen kotimainen ympäristösääntely luottamusta tulevaisuuden menestymisedellytyksiin silloinkin, kun kotimarkkina on pieni ja investoinnit pohjautuvat vientimahdollisuuksiin. Valiokunta toteaa, että suurille yrityksille kestävän rahoituksen kriteerien myötä asetetut vaatimukset valuvat myös niiden arvoketjuissa mukana oleville pienemmille yrityksille ja näkyvät muutoksina alihankkijoiden valinnassa. Kyky todentaa luotettavasti yrityksen toiminnan ja sen tuotteiden ilmasto- ja luontovaikutukset on muodostumassa merkittäväksi kilpailutekijäksi.

Puhtaan siirtymän globaali investointiaalto tarjoaa Suomelle ainutlaatuisen mahdollisuuden teollisen perustan uudistamiseen liittyen esimerkiksi puhtaaseen vetyyn liittyviin uusiin liiketoimintoihin keskipitkällä aikavälillä. Selonteossa todetaan, että Suomen vahvuus on mahdollisuus lisätä voimakkaasti puhtaan sähkön tuotantoa teollisuuden kasvaviin tarpeisiin. Tämä edellyttää markkinoille uskottavaa näkymää siitä, että kasvua tavoitellaan puhtaasta taloudesta, ja suotuisan toimintaympäristön luomiseksi tarvitaan investointeja sekä kasvaviin energiansiirtotarpeisiin

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2025 vp

että sähköjärjestelmän tasapainottamiseen vaihtelevan tuotannon osalta. On nähtävissä, että 2030-luvun kuluessa vetytaloudesta on kasvamassa uusi, merkittävä teollisuudenala Euroopassa, ja Suomella on siinä vedyn elektrolyysiin tarvittavan kilpailukykyisen puhtaan sähkön tuotannon ja hyvien biopohjaisen hiilidioksidin lähteiden takia merkittävä kilpailuetu. Kilpailukykytekijämme on erityisesti metsäteollisuudesta peräisin oleva biogeeninen hiilidioksidi, joka on välttämätön raaka-aine vedyn jatkojalosteina tuotettaviin sähköpolttoaineisiin. Tämän klusterin rakentamisen edistämisestä on pidettävä huolta. Uudet kilpailukykyiset teknologiat ja ratkaisut ja niihin perustuvat tuotteet ja palvelut ovat avainroolissa vetytalouteen liittyvän kasvu- ja työllisyyspotentiaalin täysimääräisessä saavuttamisessa. Sitoutuminen lisäämään tutkimus- ja innovaatiohoitusta ja kohdistamaan sitä puhtaaseen siirtymään mukaan lukien vetytalous on hyvin kannattavaa.

Selonteon mukaan puhtaan siirtymän mahdollisuuksien hyödyntäminen on keskeinen osa teollisuuspolitiikkaa. Poliittikkatoimin tulee ohjata teollisuutta investoimaan vähähiilisiin ratkaisuihin, parantamaan raaka-aineiden ja resurssien kestävä käyttöä, kehittämään innovaatioita ja sisällyttämään kestävyysvaatimukset arvoketjuihinsa. On tärkeää panostaa kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviin teknologioihin, investointeihin ja ohjaukeinoihin, jotka edistävät kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta turvaten samalla hyvinvointia, huoltovarmuutta ja kriisinsietokykyä. Investointeja tarvitaan paitsi esimerkiksi vedyn tuotantoon päästöttömällä sähköllä myös vetyä käyttävään teolliseen tuotantoon vedyn jatkojalostuksen ja arvoketjujen vahvistamiseksi varmistuen maan kaikkien osien edellytykset päästä osaksi energiamurrosta ja sen tarjoamia työpaikkoja.

Ilmastotavoitteiden saavuttaminen vaatii sekä päästövähennyksiä että nielujen vahvistamista. Laadukkaalla ja oikea-aikaisella metsänhoidolla on tärkeä merkitys sovitettaessa yhteen puun saatavuus metsäteollisuuden tarpeisiin ja hiilinielujen vahvistaminen. Näiden lisäksi tarvitaan myös teknisiä keinoja, joilla voidaan tuottaa negatiivisia päästöjä. Negatiivisia päästöjä voidaan tulevaisuudessa tuottaa esimerkiksi varastoimalla bioperäistä tai ilmasta peräisin olevaa talteen otettua hiilidioksidia pysyvästi geologisesti merenpohjaan Norjaan. Talteen otetun bioperäisen tai ilmasta peräisin olevan hiilidioksidin hyötykäytöllä voidaan korvata fossiilisten raaka- tai polttoaineiden käyttöä ja vähentää päästöjä. Tuotteiden elinikä voi vaihdella, mikä vaikuttaa hiilensidonnan kestoon ja siten toimen ilmastovaikutukseen. Varastoinnin tai hyötykäytön koko arvoketjuun liittyvät päästöt ja poistumat vaikuttavat saavutettavan negatiivisen päästön tai aikaansaadun päästövähennyksen suuruuteen.

Energia- ja ilmastostrategiassa hallitus linjaa päivitettyjen skenaarioiden pohjalta energiantarpeesta, päästökehityksestä, sähkömarkkinoiden joustosta ynnä muista tarvittavista kysymyksistä. Hiilidioksidin talteenottoon perustuvia ratkaisuja tullaan käsittelemään myös valmisteilla olevassa energia- ja ilmastostrategiassa sekä keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmassa.

Biotalous ja kiertotalouden edistäminen

Selonteon yksi tärkeä tavoite on paitsi puhtaan siirtymän myös bio- ja kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen. Tavoitteena on, että Suomi profiloituu bio- ja kiertotalouden ratkaisujen tarjoajana. Selonteossa esitetään toimenpiteiksi muun muassa teollisuuden resurssitehokkuuden, sivuvirtojen hyödyntämisen sekä fossiilisia raaka-aineita korvaavien raaka-ainelähteiden,

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2025 vp

materiaalien ja jalosteiden tukemista kiertotalousohjelman ja biotalousstrategian toimenpitein. Biokaasu kuuluu osaksi tätä kokonaisuutta. Myös EU:n strateginen ohjelma korostaa kiertotalouden merkitystä osana EU:n talouskasvua ja vihreää siirtymää samalla, kun tavoitellaan parempaa globaalia kilpailukykyä, hillitään ilmastonmuutosta ja torjutaan luontokatoa.

Kiertotalousstrategian tavoitteena on hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta vuoteen 2035 mennessä. Valiokunta korostaa, että kiertotalous on tärkeä työkalu ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunnassa. Suomessa on uusiutuvaa biomassaa ja vesivaroja, joiden kestävä hyödyntäminen voi vahvistaa kilpailukykyä kiertotalouden toimijana. Luonnonvarojen kestävä hyödyntämisen yksi peruspilari olisi kotimaisen arvонуonnin nostaminen ja tuottavuuden parantaminen. Taloudellisen kilpailukyvyn kannalta on ratkaisevaa, miten tehokkaasti ja kestäväällä tavalla luonnonvaroja hyödynnetään. Kiertotalouden avulla on mahdollista pienentää ympäristövaikutuksia, vähentää riippuvuutta ulkoisista raaka-ainelähteistä ja tukea talouden uudistumista. Ilmastohaasteiden ohella luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja yleisemmin luonnon asettamat reunaehdot ja kestävä kehitys ovat olennaisia tulevaisuuden teollisuuspolitiikan osia. Energian ja luonnonvarojen kulutuksen vähentäminen on olennainen osa teollisuuden siirtymää.

Kiertotalous ei ole ainoastaan ympäristöpolitiikkaa, vaan ennen kaikkea talous- ja teollisuuspolitiikkaa. Sen toteuttaminen edellyttää materiaalitalouden systeemimuutosta sekä pitkäjänteistä, yli hallituskausien ulottuvaa strategista ohjelmatyötä. Puhdas siirtymä tapahtuu investointisykliä kautta, joten toimintaympäristön ennakoitavuus ja selkeys ovat välttämättömiä. Suomella on erityinen mahdollisuus kiertotalouden osalta, sillä nykyinen materiaalien kiertotalousaste on matala, mikä jättää valtavan kasvupotentiaalin materiaalien kierrolle. Suomessa kierrätysteollisuuden yritykset ovat valmiita investoimaan uusiin teknologioihin ja puhtaisiin ratkaisuihin, mutta onnistuminen vaatii rohkeita poliittisia päätöksiä. Kiertotalous voi merkitä uudenlaista, uudistuvaa talouskasvua, kilpailukyvyn vahvistamista ja globaalia edelläkävijyyttä puhtaissa teknologioissa. Investointeja uusiin kierrätysratkaisuihin on tuettava ja materiaalivirrat ohjattava ensisijaisesti uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen jätelainsäädännön etusijajärjestyksen mukaan.

Selonteossa tuodaan esiin politiikkatoimena erityisesti kiertotalouden green dealit. Nämä ovat ympäristöministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön johtamia strategisia kiertotaloussitoumuksia, joissa muun muassa teollisuusyritykset voivat tehdä vapaaehtoisia sitoumuksia luonnonvarojen käytön taittamisesta, resurssitehokkuuden parantamisesta ja resurssituottavuuden lisäämisestä. Kiertotalouden green deal on toimijalähtöinen tapa ottaa yhdessä loikka kohti kiertotaloutta ja kiertotalousmarkkinoita. Toimintatapa antaa pitkän aikavälin strategista näkemystä kehityksen suunnasta, mikä voi osaltaan auttaa tekemään esimerkiksi kiertotalouteen tarvittavia investointeja. Green dealin avulla organisaatiot voivat tunnistaa vaikuttavimmat kiertotaloustoimet sekä kiihittää omaa toimintaansa ja koko alaansa kohti entistä ympäristövastuullisempia toimintatapoja. Kiertotaloustoimet tuovat usein myös säästöjä sekä vahvistavat omavaraisuutta ja kilpailukykyä.

Biotalousstrategia asettaa tavoitteeksi jalostaa Suomessa vahvaan osaamiseen perustuvia korkean lisäarvon tuotteita ja palveluita. Tavoitteena on tarjota ratkaisuja hallituksen tavoitteisiin kestävästä kasvusta ja elvytystoimista, työllisyydestä, oikeudenmukaisesta siirtymästä, luonnon monimuotoisuudesta, tasapuolisesta alueellisesta kehittämisestä sekä hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamisesta vuoteen 2035 mennessä. Valiokunta pitää selonteon tavoin olennaisena, että bio- ja kiertotalouden ratkaisut tunnustetaan laaja-alaisesti EU:n kilpailukyvyn ja resilienssin

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2025 vp

edistäjinä. Myös komissio valmistelee uutta biotalousstrategiaa, jonka on määrä valmistua vuoden 2025 loppuun mennessä. Valiokunta pitää tärkeänä, että ennakkovaikuttamiseen panostetaan aktiivisesti.

Valiokunta pitää selonteon tavoin tärkeänä teknologianeutraaluisperiaatteen säilymistä strategisessa ohjauksessa, kun sähköistäminen etenee voimakkaasti. Esimerkiksi biokaasu, jolla voidaan korvata fossiilisia polttoaineita, on toimiva vaihtoehto erityisesti raskaassa liikenteessä, jossa sähköistäminen on vaikeampaa. Biokaasua tuotetaan Suomessa lietteistä, jätteistä, sivuvirroista ja biomassoista noin yksi terawattitunti vuodessa, mutta tuotannon arvioidaan kasvavan yli kahden terawattitunnin tasolle muutamassa vuodessa. Valiokunta pitää tärkeänä, että biokaasua koskevia pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmakirjauksia toteutetaan tehokkaasti käytännössä. Hallitusohjelman mukaan tavoitteena on esimerkiksi edistää biokaasutuotannon kehittämistä ja käynnistämistä, biokaasun monipuolista käyttöä, kotimaisten vähäpäästöisten polttoaineiden kehittämistä ja tuotantoa sekä lainsäädäntöä, joka lisää niiden käyttöä henkilöautoissa ja raskaassa liikenteessä, etenkin raskaan liikenteen tarpeisiin soveltuvan kotimaisen biopolttoaineen ja biokaasun valmistusta ja jakelua.

Valiokunta pitää tärkeinä myös selonteossa mainittuja toimijalähtöisiä tiekarttahankkeita. Toimialojen vähähiilisyystiekarttojen päivitys valmistui marraskuussa 2024, ja niitä hyödynnetään energia- ja ilmastostrategian valmistelussa. Toimialojen monimuotoisuustiekartat ovat keino saada tarkempi käsitys toimialojen luontovaikutuksista ja riippuvuuksista sekä luontokadon pysäyttämiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

Ympäristöluvituksen sujuvoittaminen

Teollisuuspoliittisessa selonteossa on tunnistettu sujuvien ympäristölupaprosessien tärkeys. Valiokunta on johdonmukaisesti tukenut ympäristöluvituksen sujuvoittamishankkeiden merkitystä vähähiilistymisen edistämiseksi tarvittavien investointien houkuttelemiseksi Suomeen korostaen samalla, että hallinnon sujuvoittamistoimet eivät saa vaarantaa ympäristönsuojelun korkeaa tasoa ja että kansalaisten osallistumisoikeus ympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon turvataan. Valiokunta toteaa, että hallitus on antanut esityksen laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 41/2025 vp). Esitys sisältää konkreettisia toimia, joilla selonteossa esitettyjä tavoitteita edistetään osana laajempaa yhden luukun palvelujen hankekokonaisuutta ja hallitusohjelman toimeenpanoa. Yhden luukun lainsäädäntöhankkeen osalta keskeisenä osatekijänä on digitaalisuuden kehittäminen. Ilman hyvin toimivaa sähköistä lupa-alustaa ja -järjestelmää lupamenettelyn merkittävä sujuvoittaminen ei ole käytännössä mahdollista. Tavoitteena onkin kehittää kattava lupien digitaalinen hakukanava, jota käyttäen toiminnanharjoittaja voi hakea investointihankkeisiinsa liittyvät keskeiset luvat mukaan luettuina ympäristölliset luvat.

Edellä mainittu hallituksen esitys on riippuvuussuhteessa vireillä olevaan aluehallintouudistukseen (HE 13/2025 vp — YmVL 4/2025 vp), jolla keskitetään merkittävästi ympäristöhallinnon tehtäviä. Valiokunta korostaa mainitussa lausunnossaan, että uudistuksen toteuttamiseen on varattava riittävät resurssit, sillä luvituksen sujuvuudella on merkitystä puhtaan siirtymän investointien houkuttelemiseksi ja myös laajempi vaikutus ympäristön tilaan ja vähähiilistymiskehityksen nopeuteen. Valiokunta korostaa tarvetta varmistaa aluehallintouudistuksessa perustettavan uu-

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2025 vp

den Lupa- ja valvontaviraston häiriötön toiminta toiminnan alkaessa ja siirtymän aikana, jotta vi-
ranomaisten työ, lakisääteisten tehtävien hoitaminen ja nykyiset toimivat käytännöt mukaan lu-
kien ympäristölupien käsittely jatkuvat keskeytyksittä ja saumattomasti myös uudessa hallinto-
mallissa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Ympäristövaliokunta esittää,

että talousvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 9.5.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Krista Mikkonen vihr
jäsen Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Vesa Kallio kesk
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Jorma Piisinen ps
jäsen Merja Rasinkangas ps
jäsen Tere Sammallahti kok
varajäsen Ari Koponen ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2025 vp
Eriävä mielipide

Eriävä mielipide

Perustelut

Teollisuuspolitiikalla on tiukka kytkös paitsi valtiontalouteen myös ja ennen kaikkea maailman keskeisiin kestävyyskriiseihin, ilmaston kuumenemiseen, luontokatoon ja ympäristön pilaantumiseen. Nämä kytkökset on tiedostettu ajatuksen tasolla teollisuuspoliittisessa selonteossa, mutta sen johtopäätökset eivät tue riittävän voimallista ja vakavaa suhtautumista ympäristökysymysten ratkaisuun.

Ympäristön näkökulma jää lopulta selonteossa ohueksi. Keskeinen tavoite, jonka tulisi nykyajassa läpäistä koko teollisuuspolitiikan, on teollisuuden asettuminen laajasti ekologisesti kestäviin rajoihin. Selonteko ei tätä riittävästi tunnista eikä siten tarjoa uskottavaa keinovalikoimaa tämän tavoitteen saavuttamiseen. Keskeinen heikkous selonteossa ja sen johtopäätöksissä on ymmärryksen puute vahvoista keinoista tukea siirtymäpolkuja kohti kestävämpää teollisuutta. Osa selonteon keinoista on jopa avoimessa ristiriidassa keskenään tästä näkökulmasta katsottuna.

Ilmaston osalta yhtenä keskeisenä työkaluna selonteko nostaa esiin energia- ja ilmastostrategian ja keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman. Nämä ovat tärkeitä työkaluja, joiden valmistelu on kuitenkin toistuvasti viivästynyt. Viivästymisen myötä viipymään jäävät tosiasialliset toimenpiteet, jotka noista suunnitelmista voidaan vetää ja joihin myös selonteko osaltaan voimakkaasti nojaa.

Ilmastopolitiikan ja teollisuuspolitiikan ristiriita on voimakkaimmillaan Suomen hiilinielujen heikossa tilanteessa, joka johtuu ennen kaikkea metsien käytöstä. Hiilinielujen romahtamista ja tilanteen korjaamiseen pyrkiviä toimenpiteitä ei ole selonteossa tunnistettu lainkaan. Metsäteollisuuden vaikutus ilmastotavoitteisiin ja myös luontotavoitteisiin on todella suuri, ja siksi myös metsäteollisuuden kestävyys siirtymälle tulisi teollisuuspoliittisessa selonteossa esittää toimenpiteitä.

Luonnonvarojen käytön osalta näkökulman tulisi olla voimakkaammin kulutusta vähentävä. Luonnonvaroja ei tulisi ajatella vain hyödynnettävinä resursseina, vaan mukana tulisi aina kulkea ymmärrys siitä, että luonnonvarojen käytöllä on ympäristöä ja ekosysteemejä haittaavia ja uhkaavia vaikutuksia. Kiertotalous ei ole ainoastaan tapa saada resursseja käyttöön vaan ennen kaikkea pyrkiä pienentämään taloudellisen toiminnan ympäristövaikutuksia.

Vähähiilisten investointien osalta tärkeää olisi panostaa myös kotimaisen kysynnän luomiseen vihreän siirtymän innovaatioille. Uusiutuvan energian hyödyntäminen ja korkeamman jalostusarvon innovaatioiden saaminen maailmanlaajuisille markkinoille tarvitsisivat alkuvaiheessa tuekseen vielä voimakkaampia kotimaista kysyntää lisääviä toimia.

Monissa kysymyksissä, myös teollisuuspolitiikassa, tärkeää olisi huomioida myös toimenpiteiden riittävä resursointi. TKI-toiminnan voimavarojen lisääminen on parlamentaarisesti hyväksytty tavoite, johon myös teollisuuspoliittinen selonteko vahvasti nojaa. Monien muiden toimenpi-

Valiokunnan lausunto YmVL 9/2025 vp
Eriävä mielipide

teiden, kuten luvituksen, lisäresursointi on kuitenkin selonteossa asetettu vain mahdollisten, harvittavien toimenpiteiden alle.

Teollisuuden kestävyysmurros on suuri ponnistus, joka vaatii vahvaa koordinaatiota ja oikea-aikaisia toimenpiteitä monelta toimijalta ja toimialalta. Toistaiseksi tulokset etenkin murroksen kannalta vaikeilla sektoreilla, kuten metsäteollisuudessa, osoittavat, että tämä koordinaatio ei ole Suomessa riittävää. Selonteko ei tarjoa tilanteen korjaamiseksi riittäviä vastauksia.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että talousvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 9.5.2025

Krista Mikkonen vihr
Mai Kivelä vas